

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K. Po2 br. 22/10

Glavni pretres 23.03.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Milana Radmilovića

Napad na Lovas počeo je 10.10.1991. oko 7:30 časova. Srpske snage su ulazile u kuće i ubijale meštane Hrvate. Svedok se dva dana kasnije javio u Zemljoradničku zadrugu, nakon čega je obavljao prinudni rad. U popodnevnom časovima 17.10.1991. Hrvati su pozvani da se jave u dvorište Zemljoradničke zadruge. Tu su proveli noć, tokom koje su bili provocirani, maltretirani i tučeni. Sutradan ujutru, srpski vojnici su ih sproveli do polja deteline na kome su bile mine. Bio je jedan od ranjenih koje su odveli u bolnicu u Šidu, gde su im Srbi pretili smrću. Nakon dva meseca, čuo je da vojska ubija ljude koji su preživeli minsko polje, pa je, nakon što je dobio propusnicu, otišao iz Lovasa.

Pitanja zamenika tužioca

Neki meštani Srbi, među njima i optuženi Milan Devčić i Željko Krnjajić napustili su selo pre napada na Lovas i učestvovali su u tom napadu. Lovas je granatiran nekoliko dana pre napada, kada je bila pogođena seoska crkva. Hrvati su nosili bele trake oko ruku. Pri obavljanju prinudnih rodova bili su pod oružanom pratnjom. Zatvori gde su Hrvati zatvarani, ispitivani i tučeni bili su u podrumu zgrade opštine i u kući Bore Kesera, gde se nalazila stanica policije. Optuženi Ljuban Devetak bio je najvažnija osoba u selu i odlučivao je o svemu. On je u Lovas doveo dobrovoljačku jedinicu *Dušan Silni*. Optuženi Devetak izdvojio je u dvorištu Zadruga, među zatvorenim meštanima Hrvatima, ljude koji su obavljali važnije poslove i bio je prisutan kada su ostali zatvorenici prozivani, maltretirani i premlaćivani. Posebno jako su tučeni Petar Luketić i njegovi sinovi Ante i Đuka, Alojzije Krizmanić i Ivica Vidić. Ispred dvorišta Zadruga došao je vod vojske u maskirnim diverzantskim uniformama. Grupu od 50 meštana, uključujući i njega, naterali su da se postroje u kolonu i krenu ka izlazu iz sela. Tokom kretanja kolone do minskog polja, neko od vojnika ubio je Boška Bođanca. Na minskom polju vojnici su se ketali na 30 metara iza njih. Vojnik po čijim su uputstvima zarobljeni meštani deaktivirali mine zvao se Saša. Na minskom polju ubijeno je 20 meštana, a 14 je ranjeno.

Pitanja banilaca optuženih

Vojnici koji su obezbeđivali zatvorenike u dvorištu zadruge i sprovodili ih u koloni bili su obučeni u dve vrste maskirnih uniformi: jedna sa krupnijim zeleno-crnim šarama, a druga sa sitnijim prskanim motivima u braon nijansama. Petronije, koji je na glavi nosio crnogorsku kapu i imao tetovažu na ruci, nožem je sekao kosu Josipu Turaklju.

Pitanja optuženih

Na konstataciju optuženog Ljubana Devetaka da je ljude koje je izdvojio iz dvorišta zadruge spasio, svedok je rekao da optuženi nikoga nije spasio jer su i tu ljudi kasnije maltretirani i tučeni.

Pitanja punomoćnika ostećenih

Pre napada na Lovas ni jedan meštatin Srbin nije bio ubijen, tučen ili maltretiran. Osim njegove, u selu je bilo još spaljenih kuća. Članovi porodica ubijenih nisu smeli da organizuju sahranu. Ubijeni su sahranjeni masovnoj grobnici na seoskom groblju. Vlast u selu predstavljao je optuzeni Ljuban Devetak, a u tome je učestvovao i optuzeni Milan Radojčić. Meštani Hrvati nisu mogli po svojoj volji da napuste Lovas, već su to činili tek nakon dobijanja propusnica za izlazak iz sela, a prethodno su bili prisiljeni da potpišu pismene izjave da svoje kuće i imanja ostavljaju Srbima.

Komentar:

Saslušanje svedoka obavljeno je putem video-konferencijske veze sa Županijskim sudom u Vukovaru.

Fond za humanitarno pravo